

CURS ACADÈMIC: 2008-2009

LLICENCIATURA: CC. de la Documentació

CURS: Complements de formació.

Codi: 27190

Assignatura: Arxivística General.

Tipus d'assignatura: Complements de Formació.

Nº de crèdits: 3 crèdits teòrics i 1'5 pràctics.

Professorat: Miquel Torras i Cortina.

Les classes es faran en català.

Quatrimestre: 2on.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura es proposa essencialment:

- Proporcionar les nocions teòriques bàsiques de l'arxivística.
- Donar a conèixer les principals tipologies documentals i d'arxiu.
- Valorar la funció dels arxius, tant administratius com històrics, en el desenvolupament de les institucions i de la societat.
- Conèixer els diferents "instruments de descripció" de la documentació d'arxiu.
- Destacar la progressiva importància dels arxius en la vida cultural, científica i política de la societat actual, amb la funció de custodis de la memòria històrica i com a eina de coneixement per a la pau.

TEMARI:

Introducció:

- 1.- La formació professional de l'arxiver en els estudis universitaris actuals.
- 2.- Relacions i diferències de l'Arxivística respecte de la Biblioteconomia i dels centres de Documentació.

3.- El caràcter multidisciplinari de l'Arxivística les anomenades incorrectament "ciències auxiliars" de la Història i/o de l'Arxivística com a "ciències fonamentals" per a la comprensió dels documents històrics. Diplomàtica, Paleografia, Cronologia, Història del dret i Història de les Institucions

Història de l'Arxivística:

- 1.- La formació i evolució històrica dels arxius i de l'arxivística: des de l'Antiguitat fins a l'època Moderna.
- 2.- Els arxius històrics com a resultat de l'organització i estructures de poder de les institucions i societats que els produeixen.
- 3.- La formulació del "Principi de procedència" per Natalis de Wailly (1841).
- 4.- La complexitat de l'Arxivística actual: els arxius administratius d'avui com a arxius històrics del demà.

Teoria arxivística fonamental:

- 1.- El valor primari i secundari dels documents.
- 2.- La teoria de l'edat dels documents.
- 3.- Els arxius administratius.
- 4.- La implementació d'un sistema de "gestió d'arxius".
- 5.- Els ingressos i l'avaluació i tria de la documentació
- 6.- Els processos d'arxivament: classificació; ordenació; instal·lació.
- 7.- Els instruments de descripció: les guies, els inventaris i els catàlegs.
- 8.- L'organització material dels arxius: l'edifici, les instal·lacions i la seguretat.

Els arxius a l'actualitat a Catalunya i a Espanya:

- 1.- Els sistemes arxivístics català i espanyol actuals.
- 2.- La legislació sobre el patrimoni històric y documental.
- 3.- La funció cultural, científica, pedagògica, social i política dels arxius.

Es realitzaran diverses pràctiques, amb documentació **inèdita** dels segles XIX i primera meitat del segle XX, procedent d'arxius catalans. Seran **presencials** i una part **indispensable** per a la comprensió global de l'assignatura.

S'aportarà documentació concretament de fons arxivístics de:

- 1.- empreses
- 2.- judicials
- 3.- notariais
- 4.- eclesiàstics
- 5.- institucions culturals

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

Classes expositives d'acord amb el seguiment de les pràctiques, amb material gràfic i documentació d'arxiu.

PRÀCTIQUES:

Com s'ha dit, les pràctiques es faran amb documentació inèdita representativa de diversos fons arxivístics, seran necessàriament presencials i suposaran el treball individual i col·lectiu.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

- Un examen teòric (60 % de la nota global).
- Avaluació contínua mitjançant el lliurament de les pràctiques (30 %).
- Recensió d'una monografia d'arxivística (10 %).

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

Manuels d'Arxivística:

- CRUZ MUNDET, José Ramon: *Manual de archivística*. 5ª ed. Madrid, 2003.
- HEREDIA HERRERA, Antonia: *Archivística General. Teoría y Práctica*. 7ª ed. Sevilla, 1995.
- LODOLINI, E.: *Archivística: principios y problemas*. Madrid. 1984.
- PESCADOR DEL HOYO, Mª del Carmen: *El archivo. Instrumentos de trabajo*. Madrid, 1993.
- ROMERO TALLAFIGO, Manuel: *Archivística y archivos; soportes, edificio y organización*. 3ª ed. Carmona 1997.
- BERNAL, Àngels; MAGRINYA, Anna; PLANES, Ramon (eds.): *NODAC (Norma de descripció arxivística de Catalunya)*. Ed. Generalitat de Catalunya 2007.

COMPLEMENTÀRIA:

- ALBERCH, R.: *Els arxius: entre la memòria històrica i la societat de la informació*. Barcelona 2003.
- ALBERCH, R., y CRUZ MUNDET, J. R.: *¡Archívese! Los documentos del poder. El poder de los documentos!*. Madrid. 1999.
- GENERELO, J.J., y MORENO LOPEZ, A.: *Historia de los Archivos y de la Archivística en España*. Universidad de Valladolid. 1998.
- ROBERGE, M.: *La gestió dels documents administratius*. Barcelona 1992.

ALTRES QÜESTIONS:

Es preveu fer una visita a un o més arxius al llarg de l'assignatura.

Data